

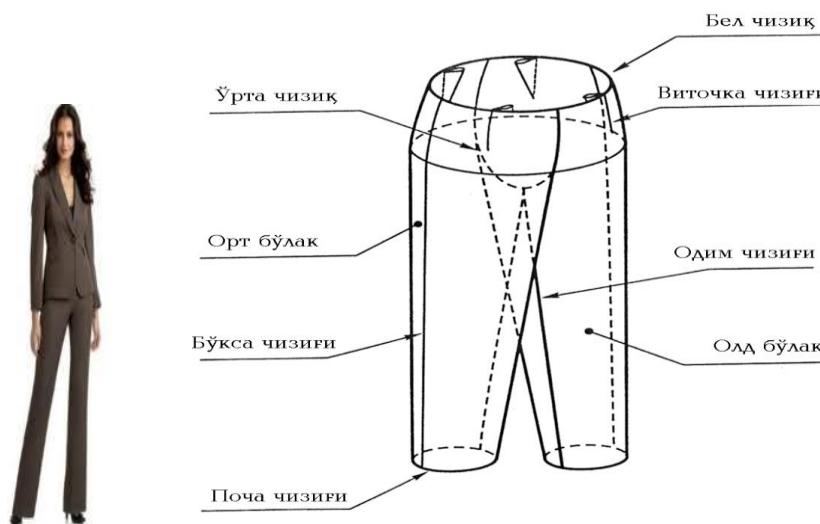
AYOLLAR SHIMLARNING TURLARI VA FASONLARI

Abduraxmonova Moxiraxon Ortikovna*Farg'ona viloyati Qo'qon shahar kasb-hunar maktabi**Maxsus fanlar o'qituvchisi*

Annotatsiya: O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi huzuridagi Oliy va o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi yo‘nalishlari bo‘yicha o‘quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2022-yil 29-avgustdagi 5-son yig‘ilishida ma’qullangan va Vazirlikning 2022-yil 30-avgustdagi 295-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan namunaviy o‘quv dasturiga asosan “Tikuvchi kasbi” yonalishi Ayollar kiyimini konstruksiyalash va modellashtirish fani o‘qitiladi. Ayollar shimi haqida ma’lumotlar va shim uchun kerakli o’lchovlar mavzusida foydalanish ko’zda tutilgan.

Shim — ish, sport bilan shug‘ullaiish va dam olish uchun qulay kiyimdir. Shimning modellari juda xilma-xil.

Vazifasiga ko‘ra shimplar kundalik (ishda va uyda kiyadigan), ko‘chalik, sport, maxsus ishlarga mo‘ljallangan bo‘ladi. Ular kostyumning tarkibiy qismi bo‘lishi, jaket yoki nimcha bilan birga tikilishi ham mumkin. Shimning shakli, uzunligi va silueti asosan moda o‘zgarishiga bog‘liq bo‘ladi. Shimplar butun uzunasi bo‘ylab keng yoki ma’lum joylari (bo‘ksa yoki tizza chizig‘ida) tor bo‘lishi, pochasi toraya boradigan yoki kengaya boradigan, uzun yoki kalta bo‘lishi mumkin.

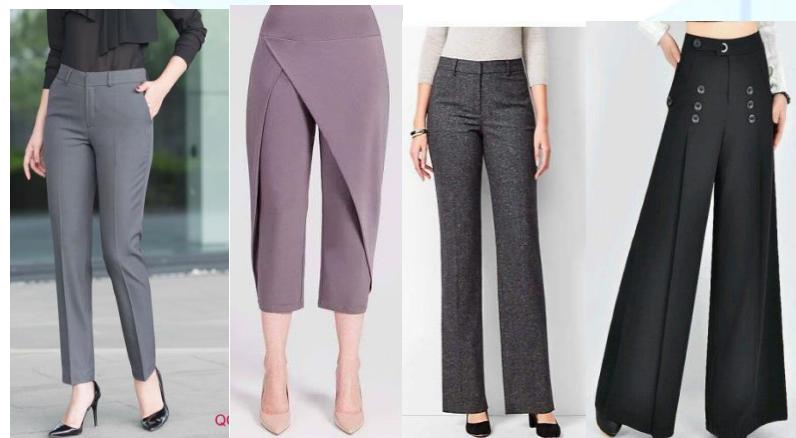
Shim detallari

Shimplarbelbog‘siz enli yoki ensiz belbog‘li, kamar taqish uchun turlishakldagi kamar tutkichsiz, yon chocli yoki yon choksiz, old tomoniga yoki yonchoklariga tikilgan taqilmali, tugma petlyali yoki molniya-taqilmali, shim pochasi manjetli, manjetsiz, burma qilib terilgan, elastik tasma yoki shnur qo‘yib qo‘yma burma shaklida

terilgan, yon chokdagi cho'ntakli, old bo'lakdagagi qirqma cho'ntakli (ramkali, listochkali), old bo'lak choklaridagi qirqma cho'ntakli yoki qoplama cho'ntakli bo'lishi mumkin.

Shimning asosiy detallari old va ort bo'laklaridir. Konstruktsiyasi jihatidan shimplarning old va ort bo'laklari vitachkali yoki mayda taxlamali, tizza atrofida kesmali, turli shakldagi koketkali bo'lishi mumkin. Baxya qator shimning bezagi bo'lishi mumkin.

Jinsi shim ishga va dam olishga juda qulay. Ularning modellari juda xilma-xil: bushimlar bel chizig'idan, undan yuqoriroqdan yoki pastroqdan o'tadigan belbog'li, qirqma koketkali, qoplama cho'ntakli yoki shimning old bo'lagi choklarida cho'ntaklar bo'lishni mumkin. Jinsi shimplarning bezagi baxya qatordan, taxlamalar, mayda taxlamalardan yoki gazlama bo'yiga bichilgan parchalardan o'rilgan tasmalardan iborat bo'lishi mumkin. o'smirlar uchun mo'ljallangan yubka-shimlar yoki kombenzon juda qulay.

Ayollar shimi modellari

Hozirgi vaqtda har xil siluetli galife bichimli shimlar juda keng tarqalgan.

Ayollar klassik jinsida kabi talab qilinadigan kiyim-kechak namunalari ko'plab modellar bilan ifodalanadi, shuning uchun har bir ayol o'z raqamiga eng munosibini tanlashi mumkin bo'ladi. Ular orasida quyidagilardir:

-klassik deb hisoblangan tekis chiqib ketish universal va deyarli har qanday jismga mos keladi;

-nozik, pichoqlangan raqamli egalar jozibador siluetga qo'shimcha e'tibor berishga yordam beradigan toraygan modelni taqdim etishi mumkin;

-juda original variant shlyuzli klassik shimlar bo'lib, ular ziddiyatli qat'iy va norasmiy uslublarni birlashtiradi;

-juda katta yoki juda siqilgan sonlari bo'lgan yosh ayollar keng oyoqlari bilan uslubni tanlasalar kamchiliklarni yashirishi mumkin;

-qisqartirilgan modelingizni tanlasangiz qattiq tasvirni yumshata olasiz;

-qulayliklarni yaxshi ko‘radiganlar kamarni elastik tasmaga ega bo‘lgan mahsulotni tanlab olishlari bilan bir vaqtida zarif va qulay ko‘rinishlari mumkin;

-pushti tarzi juda original bo‘lib ko‘rinadi, bu erda tizzadan yoki kestirib, oyoqlarning alovlanishi mumkin;

-oqlar tasvirga qo‘srimcha yorqinroq va murakkablik baxsh etadi, ular chindan ham befarq bo‘lmagan qattiq ofis materiali yaratish uchun ishlatilishi mumkin.

Ayollar uchun klassik chiziqlar

-Ko‘pchilik ayollarning qora tan shalvarlari, ishbilarmonlik kiyimlarining ajralmasdeydi. Ular ko‘ylakni o‘z ichiga oladigan, yoki alohida narsa sifatida faoliyat yuritadigan to‘plamning bir qismi bo‘lishi mumkin. Uning o‘ziga xos xususiyatlari quyidagilardan iborat:

-ko‘plab bluzalar, ko‘ylaklar, kozoklar, kardiganlar bilan yaxshi mos keladigan, shuning uchun bu narsa odatda asosiy shkaf jahozi sifatida ishlatiladi;

-to‘g‘ri pantolon bilan birlashtirilishi mumkin poyabzal poyabzali kassa yoki platforma;

-mahsulot engil yoki yopishqoq matodan tayyorlanishi mumkin, paxta, ipak, tukli, korduroy va boshqa matolarni ishlab chiqarish uchun material sifatida ishlatiladi.

Ayollar klassik ingichka shim

Bezovtalangan muloyim egalari klassik jingalak pantolonni tanlasalar, o‘z qadr-qimmatini ta‘kidlashlari mumkin. Bunday xarakterli xususiyatlar bilan tavsiflanadi:

-odatiy yoki qisqartirilgan uzunligi bo‘lishi mumkin;

-ba’zi modellar qo‘shimcha zerafillikni ta‘minlaydigan o‘qlar bilan to‘ldiriladi;

-rang dizayni uchun bo‘lgani kabi, mahsulot monofonik bo‘lishi mumkin yoki muayyan tazyiqlarni, masalan, qafas yoki ipni o‘z ichiga olishi mumkin.

Ayollar keng oyoq shim

-Mumkin bo‘lgan oyoqlari kengroq bo‘lgan klassik shimplar, ajoyib ko‘rinishga ega. Ba’zi modellar hatto etakka o‘xhash bo‘lishi mumkin, ular ayniqsa, engil matolardan tayyorlangan yoz mavsumi uchun juda mos keladi. Ushbu turdagi mahsulotlarni tanlashda quyidagi nuqtalarni hisobga olish kerak:

-yuqori qismini rasmga kiritish kerak, chunki keng shimplar vahiyning asosiy xususiyati bo‘lib xizmat qiladi va yuqori qismning yuqori qismi tasvirni og‘irlashtirishi mumkin;

-poyabzal tovoni, kamin yoki platforma bo‘lishi kerak, past tezlikda variant bu modelga mos kelmaydi.

Shim uchun quyidagi o‘lchamlar kerak bo‘ladi:

1.Bel yarim aylanasi(tos suyagi ustidan) BelYaA=38sm

2.Bo‘ksa yarim aylanasi Bo‘kYaA =52sm(Shim razmeri)

3.Tizza yarim aylanasi TizYaA =20sm

4.Shim uzunligi ShU =100 sm

5. Pocha kenglidi PK =20 sm

O‘rtacha yopishgan shim uchun qo‘shimplar quyidagicha tavsija etiladi:

Bel chizig‘I bo‘yoich qo‘shim = Q_{bel} =1sm

Bo‘ksa chizig‘I bo‘yicha qo‘shim – $Q_{bo‘k}$ =2 sm

Tizza chizig‘i bo‘yich qo‘shim – Q_{tiz} =4sm.

Bugungi kunda oldimizga qo‘ygan buyuk maqsadlarimizga, ezgu niyatlarimizga erishishimiz, jamiyatimizning yangilanishi, hayotimizning taraqqiyoti va istiqboli

amalga oshirilayotgan islohatlarimiz, rejalarimizning samarasi taqdiri–bularning barchasi, avvalambor, zamon talablariga javob beradigan yuqori malakali, ongi mutaxasis kadrlar tayyorlash muammosi bilan chambarchas bog'liqligini barchamiz anglab yetmoqdamiz,ya`ni O'zbekistonimizning kelajagi bo'lajak kadrlar qo'lidadir. Shunday ekan, biz kadrlar bu borada kelajakka intilib, u bilan hamohang bo'lishimiz uchun fan texnika yutuqlaridan foydalangan holda pedagogik faolyatimizni olib borishimiz kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Q.M.Abdullayeva,N.S.Gaipova,M.A.Gafurova. Tikuv buyumlarini loyihalash,modellashva badiiy bezash.Toshkent-2016.
2. S.Sh.Tashpulatov,M.K.Ramazanova,G.G'.Alimova,Sh.G.Jo'rayeva.Keng assortimentdagи kiyimlarni loyihalash,modellashtirish va badiiy bezash.Toshkent-2016.
3. M.Rasulova. Tikuv buyumlari ishlab chiqarish texnologiyasi. Toshkent 2021.
4. OQILA QIZ-o'quv markazi(qo'llanma)